

INSTYTUT STUDIÓW
WSCHODNIOEUROPEJSKICH
Wydział Filologiczny UŁ

INSTYTUT STUDIÓW WSCHODNIOEUROPEJSKICH UŁ

ZAKŁAD PRZEKŁADU I LINGWISTYKI

ZAGADNIENIA DO EGZAMINU MAGISTERSKIEGO

Z ZAKRESU PRZEKŁADOZNAWSTWA

1. Definicja przekładu i przekładoznawstwa jako osobnej dziedziny badawczej (opozycje Theodora Savory'ego).
2. Jednostki przekładu na różnych poziomach lingwistycznych i inne propozycje teoretyczne.
3. Problem ekwiwalencji translatorskiej (dynamiczna, formalna, funkcjonalna).
4. Podział nauki o przekładzie wg. Romana Jakobsona (interlingwalny, itralingwalny, intersemiotyczny).
5. Transformacje obrazu poetyckiego w przekładzie (amplifikacja, redukcja, inwersja, substytucja, konkretyzacja, generalizacja, kompensacja).
6. Rodzaje tłumaczenia pisemnego i ustnego.
7. Funkcje i cele przekładu.
8. Sposoby przekładu – decyzje translatorskie
9. Problem strategii translatorskiej (orientacja na oryginał lub przekład; naturalizacja, neutralizacja, egzotyzacja).
10. Dominanta translatorska.
11. Tłumaczenie nazw własnych.
12. Przekład metafory (w tym frazeologizmy).
13. Translacja tekstów stylizowanych.
14. Tłumaczenie leksyki podstandardowej.
15. Problem przekładu poetyckiego.
16. Przekład tekstu przeznaczonego dla konkretnego czytelnika (np. dziecko)
17. Specyfika tłumaczenia specjalistycznego (np. prawniczy, techniczny).
18. Przekład filmu – rodzaje (napisy, voice over, dubbing) i utrudnienia.
19. Tłumaczenie ustne – rodzaje i specyfika.
20. Historyczna ewolucja nauki o przekładzie (teksty najstarsze – starożytność, średniowiecze i pozycja tekstów religijnych, dydaktyzm w epoce Oświecenia, przekład romantyczny, narodziny nowoczesnej nauki o przekładzie: spory literaturoznawców i językoznawców, epoka lingwistyczna).
21. Interdyscyplinarność badań przekładoznawczych.
22. Stosunek do tłumacza w Rosji (Maksym Grek, epoka Piotra I)
23. Szkoła czechosłowacka (płaszczyna semantyczna, stylistyczna i pragmatyczna)

INSTYTUT STUDIÓW
WSCHODNIOEUROPEJSKICH
Wydział Filologiczny UŁ

24. Szkoła lipska i niemiecka (teoria komunikacji)
25. Translation Studies Jamesa Holmesa (odejście od koncepcji przekładu jako dyscypliny lingwistycznej) i powstanie teorii manipulistycznych.
26. Zwrot kulturowy (koncepcja polisystemowa i językoznawstwo kognitywne).
27. Tłumaczenie tekstu melicznego (np. piosenka).
28. Przekład tekstu powiązanego z grafiką (np. reklama)
29. Rodzaje krytyki tłumaczenia.
30. Wykorzystanie narzędzi pomocniczych (słowniki, korpusy językowe, AI itp.).